

розуміння їх діяльності є одним із базових принципів організації сучасних систем управління ризиками, зокрема застосовуваної в ЄС [3, с. 277-278].

У свою чергу, країнами-членами ЄС в цілях забезпечення митних органів необхідною інформацією було розроблено спільний Каталог індикаторів ризику, на базі якого здійснюється ідентифікація та оцінка ризиків для суб'єктів ЗЕД. Використання даних про ризик, його оцінка, повинні застосовуватись, враховуючи особливості кожного окремого випадку. У разі встановлення факту правопорушення, формується відповідна історія із зазначенням випадків та фактів. Такі списки можуть аналізуватись та накладатись на поточні дані для виявлення умов виникнення такого ризику на даний період часу. Такий методичний підхід є основою ефективного підвищення якості управління ризиками в митній галузі, забезпечуючи раціоналізацію процесу прийняття стратегічних, управлінських, оперативних рішень на всіх етапах та рівнях митного адміністрування в рамках Співтовариства [4, с. 175].

Вивчення міжнародних аспектів та рекомендацій щодо управління митними ризиками дає змогу констатувати, що митний контроль та митне оформлення, здійснювані за засадах системи управління ризиками, повинні відбуватись із мінімально допустимими витратами часу, матеріальних та людських ресурсів. Підвищенню ефективності цих процедур сприятиме якісне удосконалення комунікативних зв'язків між митними органами та учасниками зовнішньоекономічної діяльності, а також співпраця між митними адміністраціями різних країн світу.

Література:

1. Кулик Г. Класифікаційна модель системи ризиків у митній службі України // Вісник Національної академії державного управління при Президенті України. – 2012. – № 2. – С. 91-98.
2. Терещенко С.С. Концептуальні основи ризик-менеджменту у галузі митної справи / С. С. Терещенко // Митний брокер. – 2010. – № 5. – С. 55 –86.
3. Управління ризиками в митній справі: зарубіжний досвід та вітчизняна практика : монографія / за заг. ред. І. Г. Бережнюка. – Хмельницький : ПП Мельник А. А., 2014. – 288 с.
4. Комаров О. В. Світова та європейська практика з реалізації механізмів управління кордонами та адміністрування ризиків у митній галузі в контексті гарантування державної безпеки / О. В. Комаров // Вісник АМСУ. Серія : «Державне управління». – 2013. – № 2 (9). – С. 170-178.

Ірина Мельник

Тернопільський національний економічний університет
Науковий керівник: кан. екон. наук, доцент Бондаренко Є. П.

РОЛЬ ФІСКАЛЬНИХ ВАЖЕЛІВ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ

Економічно сильною і стабільною в своєму розвитку може стати тільки та держава, законодавча база якої відповідає інтересам переважної більшості громадян. Світовий досвід засвідчує, що кожна демократична держава, яка прагне мати в суспільстві соціальний мир і злагоду, постійно вдосконалює систему оподаткування своїх громадян, для повної узгодженості інтересів усіх верств населення. Однією із головних цілей формування ефективної фіскальної політики є поліпшення фінансового стану підприємств усіх форм власності і, особливо, пріоритетних напрямів виробництва.

З одного боку, податки зобов'язані забезпечити стабільну фінансову базу держави, а з іншого – залишити достатньо коштів підприємствам та громадянам з метою збереження максимальної зацікавленості у результатах їх діяльності. Регулювання нових економічних відносин потребує гнучкої податкової політики, яка дала б змогу оптимально поєднати інтереси держави з інтересами платників податків

Для нормального функціонування держави повинна здійснюватися ефективна фіскальна політика, яка передбачає встановлення і стягнення податків. На жаль, на сьогодні економіка України має багато вад:

- збільшується кількість збиткових підприємств;
- зростає безробіття;
- ускладнюється соціально – економічна ситуація в країні.

Зумовлюється це тим, що акцент зроблено на фіскальній функції, а її регулююча та стимулююча роль фактично зведена нанівець. Невідкладним завданням податкової політики є перетворення її із суто фіскального інструменту на ефективний засіб соціально-економічної стратегії держави. Податкова система має стимулювати інвестиційний та інноваційний процеси. У зв'язку з цим державі потрібно рішуче зменшувати податковий тиск, посилити захист платників податків, максимально спростити процедуру оподаткування [1].

Головними напрямками фіскальної політики в Україні мають стати: створення умов для динамічного розвитку бізнесу; підвищення добробуту населення за рахунок соціальної спрямованості бюджетних видатків; оптимізація співвідношення між фінансовими ресурсами, мобілізованими до бюджетів різних рівнів, і грошовими засобами, що залишаються в розпорядженні юридичних та фізичних осіб; посилення ролі прямих податків і скорочення непрямих податків, передусім універсальних акцизів; підвищення ролі місцевих податків; застосування економічних важелів для обмеження товарообмінних операцій [2].

Активна участь держави в соціально-економічному розвитку країни є атрибутом соціально-орієнтованої ринкової економіки. Розумний симбіоз ринкових і державних регуляторів дає можливість забезпечувати реалізацію соціально-економічних цілей розвитку суспільства: досягти високої ефективності виробництва, стабільного економічного розвитку і соціальної справедливості.

Вплив податків на рівень життя населення здійснюється через реалізацію їх фіскальної функції, що знаходить свій вираз у фінансовому забезпеченні та виконання державою її соціальної функції. Від того, які обсяги коштів має держава у своєму розпорядженні залежить: можливості держави щодо регулювання економіки з метою підвищення ефективності її функціонування як головної і загальної умови зростання добробуту людей; рівень доходу працюючих у бюджетній сфері та тих, хто потребує соціального захисту; рівень фінансового забезпечення охорони здоров'я, освіти, культури та інших сфер життєдіяльності людей, рівень розвитку яких визначає рівень суспільного добробуту в країні.

Отже, податки є досить складною фінансовою категорією, а тому в створенні та реформуванні сучасної податкової системи України, чи не головне місце посідає розробка концептуальних основ структури національних систем оподаткування. Проблема полягає в знаходженні меж оптимального співвідношення прямих і непрямих податків у структурі податкової системи, тобто у визначенні, на які економічні дії суб'єктів національної економіки спрямовуватиметься податковий тиск – на споживання, одержання доходів, на використання природних ресурсів.

Література:

1. Огоновський А.Р. Система податків в Україні та основні напрями її реформування /А.Р. Огоновський // Науковий вісник. – 2011. – 228 – 238с.
2. Лютий І. Соціальні пріоритети фіскальної політики в посткризовий період /І. Лютий // Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Серія: Економіка. – 2014. – № 1 (154). – с. 28-33.